

Reçu CLT / CIH / ITH
Le 01 AVR. 2016
Nº 0148

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ**

Trg Republike Srpske 1, Бања Лука, тел: 051/338-461, факс: 051/338-853, www.vladars.net, e-mail: mp@mp.vladars.net

Број: 07.033/052-5435-2/15
Бања Лука, 22.03.2016.

ПРЕДМЕТ: Потврда у вези са Прелиминарном листом нематеријалног културног наслеђа Републике Српске

На основу члана 7а Закона о музејској дјелатности („Службени гласник“ Републике Српске број 89/08 и 57/12) Министарство просвјете и културе Републике Српске даје

ПОТВРДУ

На основу приједлога из Музеја Републике Српске, регионалних музеја Републике Српске, као и представника академске заједнице у оквиру Комисије за нематеријално културно наслеђе Министарства просвјете и културе Републике Српске да је прихватило листу нематеријалног културног наслеђа на којој се налази:

1. Крсна слава
2. Паљење жежнице
3. Невесињска олимпијада
4. Змијањски vez
5. Mrкоњићки ковачи
6. Осећански језик и
7. Брање траве Иве на Озрену

Овим потврђујемо да се номиновани елемент „Брање траве Иве“ налази на Прелиминарној листи нематеријалног културног наслеђа Републике Српске.

МИНИСТАР
др Даније Малешевић

REPUBLIC OF SRPSKA
MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

Trg Republike Srpske 1, Banja Luka, tel: 051/338-461, fax: 051/338-853, www.vladars.net, e-mail: mp@mp.vladars.net

Number: 07.033/052-5435-2/15

Banja Luka, 22.03.2016.

SUBJECT: Confirmation on the Preliminary List of Intangible Cultural Heritage of the Republic of Srpska

In accordance with the Article 7a of the Law on museum activities ("Official Gazette" the Republic of Srpska number 89/08 and 57/12), the Ministry of Education and Culture of the Republic of Srpska herewith issues the

CONFIRMATION

on the basis of a proposal by the Museum of the Republic of Srpska, regional museums of the Republic of Srpska, as well as the representatives of the academic community within the Commission for the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Culture and Education of the Republic of Srpska that it approved the List of the Intangible Cultural Heritage as follows:

1. Patron Saint
2. Ignition of Žežnica (charcoal)
3. The Nevesinje Olympiad
4. Zmijanje Embroidery
5. The blacksmiths of the town of Mrkonjic
6. Secret Speech of Osecani area and
7. Picking of Iva grass on the Ozren mountain

This is to confirm that the nominated element "Picking of Iva grass on the Ozren mountain" is on the Preliminary List of the Intangible Cultural Heritage of the Republic of Srpska.

ПРЕЛИМИНАРНА ОТВОРЕНА ЛИСТА НЕМАТЕРИЈАЛНОГ КУЛТУРНОГ НАСЉЕЂА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

На основу члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10), министар просвјете и културе Републике Српске доноси

РЈЕШЕЊЕ

о именовању Комисије за нематеријално културно наслеђе
Министарства просвјете и културе у сврху формирања и редовног ажурирања
приједлога за упис на Прелиминарну листу нематеријалног културног наслеђа
Републике Српске

Прелиминарана листа нематеријалног културног наслеђа Републике Српске садржи:

1. Крсна слава
2. Паљење жежнице
3. Невесињска олимпијада
4. Змијањски вез
5. Мркоњићки ковачи
6. Осећански језик и
7. Брање траве Иве на Озрену

Сви предложени елементи за прелиминарну инвентарну листу су присутни у одређеним локалним заједницама.

Листа ће се чувати у Ресору културе Министарства просвјете и културе Републике Српске и Одјељењу за нематеријално културно наслеђе Музеја Републике Српске.

Министарство просвјете и културе Републике Српске ће периодично путем дописа и јавних медија извјештавати заинтересовану јавност о потреби ажурирања или промјенама о саставу листе.

Напомене:

У изради приједлога листе учествовали су стручњаци: Небојша Драгојловић - предсједавајући Комисије, кустос етнолог, из Музеја у Добоју; Владимир Ђукановић, етнолог из Музеја Републике Српске; Тања Лазић, документариста из Музеја Семберија; мр. Милица Котур, конзерватор-рестауратор, Завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа Републике Српске; доц.др Јеленка Пандуревић, Филолошки факултет Универзитета у Бањалуци; доц.др Ирена Медар-Тањга, етнолог, Природно-математички факултет Универзитета у Бањалуци; мр. Драгица Панић-Кашански, етномузиколог, као и представници Министарства просвјете и културе Републике Српске и невладин сектор.

Листа остаје отворена за измене и допуне у складу са детекцијом и развојем активности на локалном нивоу, као и за нове приједлоге и обраду већ прикупљених података без обзира на државни ниво или ниво локалне управе као и од стране заинтересованих појединача.

Ова прелиминарна листа представља основ за кандидовање нематеријалног културног наслеђа Републике Српске за све репрезентативне листе вишег нивоа.

Информација о овој листи упућена је Државној комисији за сарадњу са Унеском, која је усвојила на својој XIII сједници одржаној 21.12.2012. године.

Министарство просвјете и културе је са овом листом упознало ширу академску јавност, као и јавност у локалним заједницама Републике Српске и отворило порцес сарадње у сукцесивном допуњавању листе и референтних података.

PRELIMINARY OPEN LIST OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE OF THE REPUBLIC OF SRPSKA

Pursuant to Article 82, Paragraph 2 of the Law on Republic Administration ("Official Gazette of the Republic of Srpska" No. 118/08, 11/09, 74/10 and 86/10), the Minister of Education and Culture of the Republic of Srpska issues the

D E C I S I O N

on the appointment of the Commission for the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Education and Culture for the purpose of forming and regular updating of proposals for the inclusion on the Preliminary List of the Intangible Cultural Heritage of the Republic of Srpska

The Preliminary list of the intangible cultural heritage of the Republic of Srpska comprises the following :

1. Patron Saint
2. Ignition of Žežnica (charcoal)
3. The Nevesinje Olympiad
4. Zmijanje Embroidery
5. The blacksmiths of the town of Mrkonjić
6. Secret Speech of Osecani area and
7. Picking of Iva grass on the Ozren mountain

All proposed elements for the Preliminary inventory list are present in the relevant local communities.

The list shall be kept in the Department of Culture of the Ministry of Education and Culture of the Republic of Srpska and the Department of Intangible Cultural Heritage of the Museum of the Republic of Srpska.

The Ministry of Education and Culture of the Republic of Srpska shall periodically through written communication and public media report to the public concerned about the need to update or change the composition of the list.

NOTES:

In drawing up the List the following experts participated: Nebojša Dragojlović - Chairman of the Commission, curator ethnologist from the Museum in Doboj; Vladimir Đukanović, ethnologist from the Museum of the Republic of Srpska; Tanja Lazic, documentarist from the Museum of Semberija; mr. Milica Kotur, conservator-restorer, Institute for the Protection of Cultural, Historical and Natural Heritage of the Republic of Srpska; PhD Jelenka Pandurevic, Faculty of Philology of the University of Banja Luka; PhD Irena Medar-Tanga, ethnologist, Faculty of Science, University of Banja Luka; mr. Dragica Panic-Kašanski, ethnomusicologist, and representatives of the Ministry of Education and Culture of the Republic of Srpska and non-governmental sector.

The List remains open to amendments in accordance with the detection and development of the activities at the local level, as well as to new proposals and processing of the data already collected regardless of the state or local government level as well as by the interested individuals.

This Preliminary list is the basis for nominating the intangible cultural heritage of the Republic of Srpska for all the representative lists of higher level.

The information on this list was submitted to the State Commission for Cooperation with UNESCO, which adopted it at its thirteenth session held on December 12th, 2012.

The Ministry of Education and Culture acquainted the wider academic community and the public in the local communities with this List in the Republic of Srpska and thus opened the cooperation process of successive additions of the List and referential data.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛУРЕ

ЛИСТА
НЕМАТЕРИЈАЛНОГ КУЛТУРНОГ НАСЉЕЂА
У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

1. Identifikacija elementa	
1.1. Naziv elementa, kao što se koristi u datoj zajednici ili grupi	Брање траве иве на Озрену
1.2. Kratak, krajnje informativan naslov (uključujući indikaciju oblasti)	Брање траве иве и других лјековитих трава 11. септембра сваке године на озренском узвишењу Гостиљ. Од када се у практиковање овог обичаја укључило и Соколско друштво из Больанића обичај је познат и као Дан чаја на Озрену и поприма карактер обичаја ширег значаја, а не само села која окружују Гостиљ
1.3. Uključena(e) zajednica(e)	Становништво села Караванца, Конопљишта (у административном смислу дио Больанића, а у географском засебно је село), Больанић и Текућица. Поменута села окружују Гостиљ.
1.4. Fizička(e) lokacija(e) elemenata	Планина Озрен, узвишење Гостиљ и села која га окружују (Больанић, Конопљишта, Караванец и Текућица)
1.5. Kratak opis	У српском народу раширено је вјеровање о лјековитости убраних трава између Велике и Мале Госпојине, уснућа-умирања и рођења Пресвете Богородице (28.08-21.09.) Вјековни обичај села Больанић, Конопљишта, Караванца и Текућица је да се на Усјечење главе св. Јована Крститеља 11. септембра пење на Гостиљ беру лјековите траве, а нарочито трава ива. О дубоко уврјеженом вјеровању у лјековитости траве иве убране на овај дан говори и крилатица „трава ива од мртва прави жива“, која је позната и у другим крајевима где расте. Чай од иве пију током цијеле године, а стављају је и у ракију и мед. Вјеровање становништва је да је лијек за све болести. Искључиво је беру на дан Усјечења. Комплетне породице се пењу на Гостиљ

	<p>берући траву иву. За ту прилику се многи облаче у традиционалну озренску ношњу. Породице или групе доласком на врх посједају по трави постављајући искључиво посну трпезу. На врху Гостиља игра се коло, много група људи пјевају озренске пјесме са различитих страна узвишења. Од 1999. Соколско друштво из Больанића узима активно учешће у организацији овог вјековног окупљања. Доводе се разни кудовини из других крајева, пјесници, а обавезан дио манифетације је и молитва код крста на самом врху Гостиља. Оближња црква у Конопљиштима такође је посвећена празнику Усјечења главе св. Јована Крститеља. У практиковању овог обичаја окупи се и неколико хиљада људи не само из поменутих села него и из шире околине.</p>
2. Karakteristike elemenata	
2.1. Povezanost materijalnih elemenata	Озренска ношња и посна трпеза
2.2. Povezanost nematerijalnih elemenata	Сам обичај често је пратила лична молитва св Јовану. Након брања траве иве увијек се игра озренско коло и пјевају пјесме карактеристичне за ово подручје.
2.3. Jezik(ci), registar(i), razina(e) uključenih govora	
2.4. Viđenje porijekla	Само име траве иве је изведенено од имениа Јован-Иван. Она и цвјета око Усјечења, а иначе је у народу вјеровање о љековитости трава убраних између Велике и Мале Госпојине. Вјеровање у љековитос траве иве је раширила и у другим крајевима где успијева као и крилатица „трава ива од мртва прави

	жива“, само што се на Озрену бере искључиво на дан Усјечења.. Најстарији становници наведених села су обичај наслиједили од својих стarih и тврде да га практикују од давнина.
3. Osobe i institucije uključene u elemente	
3.1. Stručnjak (ci)/ izvođač (i): ime (na), dob, spol, socijalni status, i/ili profesionalna kategorija, itd.	Становништво села која окружују Гостиљ. Значајно је напоменути да је не мали број домаћег становништва који практикује овај обичај млађе старосне доби.
3.2. Ostali sudionici (прг. носиoci/čuvari)	Соколско друштво из Больанића
3.3. Uobičajena praksa koja upravlja pristupom elementu ili njegovim aspektima	Основни елементи везани за брање траве иве и однос становништва према том обичају непромјењен је кроз дужи период. Преноси се спонтано с генерације на генерацију. Послије 2000-те године обичај привлачи многе људе који нису са Озреном. Захваљујући Соколском друштву из Больанића није дошло до ремећења усталење вјековне праксе, иако је било угрожавања у смислу приступа тракторима и теренским возилима врху на којем се након брања иве пјева и игра озренска пјесма и коло, бацање велике количине смећа и сл., а што је у задњих неколико година регулисано.
3.4. Načini prijenosa	Спонтано, с генерације на генерацију
3.5. Nadležne organizacije (nevladine organizacije i dr.)	Соколско друштво из Больанића
4. Stanje elementa: promjenjivost	
4.1. Prijetnje u donošenju zakonskih odredbi	
4.2. Prijetnje prijenosu	Иако су, генерално посматрајући, већина традиционалних израза изгубљена или се губи, обичај брања траве иве се данас као и у прошлости одрчава чак и са масовнијим окупљањем у којем учествује знатан број младих људи.

4.3. Dostupnost povezanih materijalnih elemenata i resursa	
4.4. Primjenjivost povezanih materijalnih i nematerijalnih elemenata	
4.5. Postojeće zaštitne mјere	Изворност овог обичаја се не ремети нарочито од када је Соколско друштво из Больанића узело активно учешће у организацији.
5. Prikupljanje podataka i pravljenje popisa	
5.1. Saglasnost i učešće zajednice/grupe u prikupljanju podataka i pravljenju popisa	Усмена сагласност
5.2. Ograničenja, ukoliko postoje, o korištenju prikupljenih podataka	
5.3. Ljudski resursi: ime i status ili pripadnost	
5.4. Datum i mjesto prikupljanja podataka	Подаци на основу теренских истраживања
5.5. Datum unosa podataka u popis	Мај 2011.
5.6. Popis sastavljen od...	Небојша Драгојловић, етнолог из Музеја у Добоју
6. Reference za literaturu, diskografiju, audiovizualni materijal, arhive	
Literatura	
Diskografija	
Audiovizualni materijal	Документација етнолошког одијељења Музеја у Добоју
Arhive	

Листа нематеријалног културног наслеђа у Републици Српској је састављена у складу са Унесковом конвенцијом о очувању нематеријалног културног наслеђа (Париз, 17. Октобра 2003. године) и Рјешењем о именовању Комисије за нематеријално културно наслеђе Министарства просвјете и културе Републике Српске да сачини приједлог и редовно ажурира листу приједлога за упис на Прелиминарну листу нематеријалног културног наслеђа Републике Српске.

У циљу заштите и очувања нематеријалног културног наслеђа на територији Републике Српске извршено је идентификовање и дефинисање елемената нематеријалног културног наслеђа уз учешће заједнице, група и одговарајућих невладих организација.

Листа се редовно ажурира.

Број: 07.030/052-1516-1/11

23.03.2016. године

Бања Лука

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
REPUBLIC OF SRPSKA
MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE**

**LIST OF
INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE
IN THE REPUBLIC OF SRPSKA**

1. Identification of the ICH element	
1.1. Name of the ICH element, as it is used in the community concerned	Picking of Iva grass on the Ozren mountain
1.2. Short, informative title of the element (including indication of the ICH domain concerned)	<p>The picking of Iva grass and other herbs on the Gostilj hill of the mountain Ozren on September 11th every year.</p> <p>Since the Sokol Club from Boljanić was involved in this practice the day has become known as the Tea day on the Ozren mountain so the practice has gained the character of wider significance, and not only for the surrounding villages.</p>
1.3. Involvement of the community(ies) concerned	<p>The population of the villages of Karanovac, Konopljišta (administratively part of the village Boljanić, and geographically it is a separate village), Boljanić and Tekućica. The mentioned villages surround Gostilj.</p>
1.4. Physical location(s) of the element	<p>The mountain Ozren, hill Gostilj and the surrounding villages of Boljanic, Konopljista, Karanovac and Tekucica.</p>
1.5. Short description of the element	<p>Among Serbian people there is a widespread belief in the healing properties of the picked Iva grass in the period between the Large and Small Assumption, dormition-death and the birth of the Holy Virgin (28.08-21.09). The centuries old custom of the villages of Boljanić, Konopljišta, Karanovac and Tekućica on the day of the Beheading of St. John the Baptist on the September 11th is to climb up the Gostilj hill picking herbs, especially the Iva grass. It is deep rooted belief in the healing properties of the herbs picked on this day expressed in the traditional prover "Iva grass makes a dead man alive", known in other areas where it grows. The Iva grass tea is drunk throughout the year, and put it is also put in the brandy and honey. The population of these villages believes that Iva grass cures all diseases. It is picked only on the day of the Beheading of St. John the Baptist. Whole families climb up Gostilj picking the Iva grass. For this occasion, many</p>

	<p>inhabitants of these villages are dressed in traditional costume of the Ozren mountain. The families and groups coming to the top of Gostilj sit on the grass and have breakfast there but only lent food. They play and sing traditional music from different parts of the Gostilj hill and dance in Ozren Round. Since 1999 the Sokol Club from Boljanić (the union for keeping traditional values) has taken active part in the organization of this century long custom by inviting and hosting the clubs, organizations, individuals and poets from other towns and villages to join them in grass picking and socializing with traditional music, songs and dance. The crucial part of the event is the prayer by the Cross at the very top of Gostilj. The nearby church in Konopljista is also dedicated to the Beheading of St. John the Baptist. In practicing this custom several thousand people gathered and not only from the mentioned villages but from the other areas as well.</p>
2. Characteristics of the ICH element	
2.1. Tangible elements associated with the element	The Ozren traditional costume and lent food
2.2. Other intangible elements associated with the ICH enactment	This traditional practice is often followed by personal prayer to St. John the Baptist. After the Iva grass picking the Ozren round is danced and characteristic traditional songs of the region are sung.
2.3. Language(s) or language register(s), level/ration for the speeches involved	
2.4. Explanation of the origin of the ICH element	The very name of the Iva grass was derived from the name of St. John the Baptist (Serbian names for John: Jovan/Ivan). The Iva grass flowers between the Large and Small Assumption. AS the belief of the healing properties of the Iva grass is spread in other areas and regions where it grows so is the traditional proverb "Iva grass makes a dead man alive", but the only difference is that it is picked on the Ozren mountain only on the day of the Beheading. The oldest inhabitants of the mentioned villages say they inherited the custom from their ancestors and claim it has been

	practiced for centuries.
3. Persons and institutions involved in the ICH element	
3.1. Expert(s)/practitioner(s): name(s), age, gender, social status, and/or professional category, etc.	The inhabitants of the villages surrounding Gostilj. It is important to note that a significant number of practitioners of this traditional custom are the inhabitants belonging to younger population.
3.2. Other participants (i.e. bearers/guardians)	Sokol Club from Boljanić
3.3 Customary practices governing access to the element or to aspects of it	Basic elements associated with picking the Iva grass and attitude of the population towards this custom have been unchanged for a longer period of time. It is transmitted spontaneously from generation to generation. After the year of 2000 the event attracts many people who are not from the Ozren area. Thanks to the Sokol club from Boljanić there hasn't been any kind of disruption of the century long rooted practice, although there have been some cases of endangering in terms of access to tractors and vehicles to the top where after picking the Iva grass the Ozren songs are sung an Ozren round is danced, throwing large amounts of garbage, etc., but all that is in the last few years regulated.
3.4. Modes of transmission	Spontaneously, from generation to generation
3.5. Relevant organizations (community organizations, NGOs or others)	Sokol club from Boljanić
4. State of the ICH element: threats to the sustainability	
4.1. Threats to the enactment of the element	
4.2. Threats to the transmission of the element	Although, generally speaking, most of the traditional expressions are lost or are being lost, the custom of picking the Iva grass today as in the past is maintained even with the more massive gathering in which a significant number of young people participates.
4.3. Availability of the related/associated tangible elements and resources	
4.4. Applicability of the related/associated	

tangible and intangible elements	
4.5. The existing protection measures	The originality of this custom is not particularly endangered since the Sokol Society of Boljanić took part in the organization
5. Gathering data and Inventory drawing up	
5.1. Consent and participation of the community/group in gathering the data and drawing up of the inventory	Oral agreement
5.2. Restrictions, if any, on the use of the information gathered	
5.3. Resource person(s): name and status or affiliation	
5.4. Date(s) and place(s) of information generated	Data gathered on the basis of field work
5.5. Date of entry of data in the inventory	May, 2011
5.6. Person(s) who compiled the inventory entry	Nebojša Dragojlović, ethnologist from the Museum in Doboј
6. References concerning literature, recordings, audiovisual materials, archives	
Literature	
Recordings	
Audiovisual materials	Documentation of the Ethnology department of the Museum in Doboј
Archive	

The List of the Intangible Cultural Heritage in the Republic of Srpska was drawn up in accordance with the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage (Paris, 17th October 2003) and the Decision on appointment of the Commission for the Intangible Cultural Heritage of the Ministry of Education and Culture of the Republic of Srpska to draw up a proposal and regularly update the list of proposals for the inclusion on the Preliminary List of the Intangible Cultural Heritage of the Republic of Srpska.

In order to protect and safeguard the intangible cultural heritage in the territory the Republic of Srpska, the activities of identifying and defining the elements of intangible cultural heritage were carried out with the participation of communities, groups and relevant non-governmental organisations.

The List is regularly updated.

No: 07.030/052-1516-1/11

23.03.2016.

Banja Luka

